

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА СУДОВА
ЕКСПЕРТИЗА”
(Бухгалтерський облік та експертиза)
(для бакалаврів)**

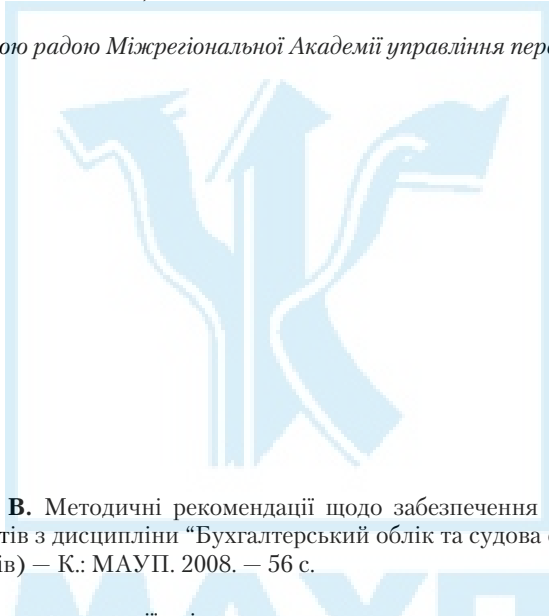
МАУП

Київ 2008

Підготовлено викладачем кафедри обліку і аудиту *І. В. Тропіною*

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту
(протокол №13 від 25.06.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Тропіна І. В. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза” (для бакалаврів) — К.: МАУП. 2008. — 56 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план, зміст самостійної роботи з дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза”, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, вказівки до написання реферату, теми рефератів, методичні рекомендації до виконання курсової роботи, теми курсових робіт, завдання для самостійної роботи, тестові завдання, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальними планами підготовки фахівців економічних спеціальностей поряд з аудиторними заняттями передбачається самостійна робота студентів, яка є невіддільною складовою навчального процесу. У світовій освітній практиці самостійна робота студентів домінує.

Мета самостійної роботи — закріпити знання, здобуті студентами на лекціях, на інших видах аудиторних занять, самостійно оволодіти теоретичними знаннями з фахових дисциплін і набути навичок вирішення практичних завдань, що виникають у процесі господарської діяльності.

Для контролю знань, передбаченого навчальними планами, використовують контрольні та курсові роботи, написання рефератів, проходження навчальної та виробничої практики, розв'язання задач та відповіді на питання тестів. Вони також можуть використовуватися студентами для самоконтролю при підготовці до заліків та іспитів і для самостійного вивчення теоретичних основ та методики здійснення бухгалтерського обліку і аудиту, надання різноманітних аудиторських послуг.

Студенти, які беруть участь у науково-дослідній роботі, можуть також підготувати доповідь на науково-практичну конференцію.

Метою методичних рекомендацій є допомога студентам у самостійному засвоєнні як охоплених, так і неохоплених у повному обсязі тем дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза”, або тем, які не ввійшли до навчальної (робочої) програми, але мають важливе значення.

Вивчення дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза” є необхідною складовою у підготовці економістів вищої кваліфікації, фахівців із бухгалтерського обліку та аудиту, фінансів, банківської справи, правознавства та інших.

Бухгалтерський облік є прикладною (функціональною) економічною дисципліною. За його допомогою на практиці реалізується (втілюється) одна з найважливіших функцій управління: накопичення інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства.

Особливу увагу слід звернути на те, що вивчення господарської діяльності та віображення її в обліку (об'єкти обліку) розглядають у двох аспектах:

- об'єкти обліку, які забезпечують господарську діяльність;
- об'єкти обліку, які становлять (являють собою) господарську діяльність.

Господарську діяльність забезпечують активи підприємства, джерелами яких є власний капітал та зобов'язання підприємства (його пасиви).

Господарські процеси та їх результати являють собою господарську діяльність, яка вміщує процеси:

- підготовки (придбання матеріалів та інших ресурсів, необхідних для виробництва);
- виробництва продукції, виконання робіт та послуг;
- реалізації готової продукції (робіт, послуг);
- визначення фінансових результатів діяльності.

Судово-бухгалтерська експертиза — дослідження на основі спеціальних знань предметів, явищ, процесів, які містять інформацію про обставини справи, що перебуває у провадженні органів дізнання, попереднього слідства чи суду. При проведенні дослідження, поряд з іншими, використовуються методи документальної перевірки та співставлення. За допомогою методу документальної перевірки перевіряється повнота та правильність заповнення реквізитів та відповідність оформлення документа вимогам чинного законодавства.

Судово-бухгалтерська експертиза як один із методичних прийомів контролю є невіддільною складовою форми контролю слідства, яке здійснюється судово-слідчими органами і регулюється процесуальним законодавством.

Мета вивчення дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза” — дати студентам теоретичні знання з бухгалтерського обліку та сформувані практичні навички поглибленої перевірки правильності оформлення документів, співставлення даних бухгалтерських реєстрів з даними первинних документів, відповідності оформлення господарських та фінансових операцій вимогам чинного законодавства.

Освітня мета — дати уявлення про сутність бухгалтерського обліку і судової експертизи у ринкових умовах господарювання, сучасний стан розвитку у світі і в Україні та їх вплив на розвиток суспільства.

Виховна мета полягає у формуванні у студентів розуміння важливості ролі бухгалтерського обліку і судової експертизи в сучасній системі господарського контролю.

Практична мета досягається набуттям практичних вмінь оволодіння теоретичними основами обліку, методикою відображення в ньому господарських операцій, оформлення облікових та звітних документів. Це дає змогу скласти фінансову звітність, визначити фінансовий

стан підприємства, а також ознайомитися з методикою проведення бухгалтерської експертизи окремих статей активу та пасиву балансу, аналізом фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємництва.

Опанування курсу “Бухгалтерський облік та судова експертиза” сприяє формуванню у студентів навичок виявлення і боротьби з правопорушеннями у фінансово-господарській сфері.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- опанування термінології бухгалтерського обліку (бухгалтерської мови);
- засвоєння основних положень законодавчих актів, нормативно-інструктивних документів, які регулюють систему бухгалтерського обліку і судово-бухгалтерську експертизу;
- оволодіння методикою (процедурами) оформлення первинних документів, облікових реєстрів, систематизації облікової інформації, складання фінансової звітності;
- розуміння економічної сутності підприємництва та проблеми управління бізнесом;
- засвоєння теоретичних положень, порядку організації і проведення судово-бухгалтерської експертизи;
- опанування методичних прийомів судово-бухгалтерської експертизи;
- ознайомлення з роботою судово-слідчих правоохоронних органів;
- виконання практичних завдань із проведення судово-бухгалтерської експертизи.

Змістові модулі:

1. Теоретичні та методологічні основи бухгалтерського обліку.
2. Теоретично-організаційні аспекти судово-бухгалтерської експертизи.
3. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних статей активу та пасиву балансу.
4. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою фінансових результатів діяльності підприємства.

Перший модуль передбачає оволодіння студентами теоретичними знаннями і практичними навичками суцільного, безперервного, взаємопов'язаного, строго документованого спостереження за гос-

подарською діяльністю підприємств з різними формами власності та видами діяльності і накопичення інформації про цю діяльність.

Другий модуль передбачає вивчення суті експертної діяльності, значення та роль судово-бухгалтерської експертизи; прикладний зміст основних понять і категорій; техніки і методики основних методичних та технічних прийомів і процедур судово-бухгалтерської експертизи; прав та обов'язків експерта-бухгалтера, встановлених для цієї категорії спеціалістів чинним законодавством України.

Третій модуль передбачає розкриття методики дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних статей активів і пасивів балансу у різних галузях економіки, умінь та навичок проведення бухгалтерської експертизи.

Четвертий модуль передбачає експертне дослідження фінансово-господарських результатів діяльності підприємства для виявлення зловживань у сфері податкових відносин та надання рекомендацій для їх усунення і недопущення у майбутньому.

В умовах інтенсивного розвитку економіки України, переходу до ринкових відносин, зміни форм власності та реформування судово-правової системи держави, зростає потреба у юридичних та фізичних осіб у кваліфікованій юридичній допомозі. Це зумовлює необхідність наявності не лише правової освіти, а й володіння спеціальними знаннями з макро- та мікроекономіки, бухгалтерського та податкового обліку, економічного аналізу, ревізії та аудиту та, зокрема, з такої важливої інституції, як судово-бухгалтерська експертиза.

Вся організація навчального процесу повинна стимулювати студентів навчатися сумлінно і систематично.

Відповідно до вимог навчального процесу в МАУП існує система поточного і підсумкового контролю для об'єктивної оцінки і перевірки рівня якісного засвоєння знань студентами.

У процесі вивчення курсу "Бухгалтерський облік та експертиза" поточний контроль знань здійснюється протягом семестру за такими напрямками:

- Систематичність і активність роботи студента на семінарських і практичних заняттях.
- Оцінювання виконання завдань для самостійного опрацювання.

Ступінь засвоєння курсу загалом визначається за допомогою підсумкового контролю (складання заліку чи іспиту).

Допуск до заліку чи іспиту отримують студенти, які не мали пропусків занять і незадовільних оцінок поточного контролю протягом семестру або перездали свою заборгованість.

Іспит проводиться в усній або письмовій формі на основі екзаменаційних білетів, затверджених кафедрою.

Міжпредметні зв'язки: вивчення дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза” базується на фундаментальних знаннях з таких дисциплін, як “Фінансовий облік”, “Управлінський облік”, “Податковий облік”, “Економічна статистика”, “Фінанси підприємств”, “Економічний аналіз” та інших.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми	
1 2 3 4 5 6 7 8	Змістовий модуль I. Теоретичні та методологічні основи бухгалтерського обліку Бухгалтерський облік, його сутність та основи організації Предмет, об'єкти і метод бухгалтерського обліку Бухгалтерський баланс Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис Документація господарських операцій та інвентаризація Форми бухгалтерського обліку Облік господарських процесів Основи бухгалтерської звітності	
	9 10 11	Змістовий модуль II. Теоретично-організаційні аспекти судово-бухгалтерської експертизи Значення та роль судово-бухгалтерської експертизи Підготовка та оформлення матеріалів на попередньому слідстві для проведення судово-бухгалтерської експертизи Порядок призначення та проведення судово-бухгалтерської експертизи

1	2
12 13 14 15	Правовий статус експерта-бухгалтера Інформаційне забезпечення судово-бухгалтерської експертизи Організація дослідження та оформлення результатів судово-бухгалтерської експертизи Методика визначення розміру втраченої вигоди при проведенні експертизи
16 17 18 19 20 21	Змістовий модуль III. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи основних засобів, нематеріальних активів і товарно-матеріальних цінностей Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій з грошовими коштами Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій з нарахування та виплати заробітної плати Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій, пов'язаних з обігом цінних паперів Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи кредитно-фінансових операцій
22 23	Змістовий модуль IV. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою фінансових результатів діяльності підприємства. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи фінансового стану підприємства Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи при виявленні і розслідуванні податкових правопорушень
Разом годин: 81	

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з дисципліни
“БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА”

Змістовий модуль I. Теоретичні та методологічні основи бухгалтерського обліку

Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність та основи організації

1. Сутність господарського обліку. Види господарського обліку.
2. Мета і основні завдання бухгалтерського обліку.
3. Значення бухгалтерського обліку для забезпечення законності у виробничій та фінансово-господарській діяльності підприємства.
4. Загальні принципи бухгалтерського обліку.

Література [13; 27; 48; 58; 59; 62; 65]

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

1. Основні об'єкти бухгалтерського обліку: господарські засоби й джерело утворення майна.
2. Групування засобів за їхніми видами й розміщенням.
3. Групування засобів за джерелами утворення й призначенням.
4. Предмет бухгалтерського обліку.
5. Складові методу бухгалтерського обліку: документація, інвентаризація, рахунки, калькулювання, бухгалтерський баланс.

Література [13; 53; 54; 62; 64, 65]

Тема 3. Бухгалтерський баланс

1. Сутність бухгалтерського балансу та його види.
2. Загальна характеристика розділів активу й пасиву балансу.
3. Основні вимоги до складання балансу.
4. Сутність і типи господарських операцій, їх вплив на актив, пасив і валюту бухгалтерського балансу.

Література [13; 62; 65]

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

1. Сутність і призначення рахунків бухгалтерського обліку.
2. Основні ознаки класифікації рахунків.

3. План рахунків бухгалтерського обліку. Загальна характеристика класів рахунків.
4. Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку.
5. Відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку на основі принципу подвійного запису.
6. Синтетичний і аналітичний облік.

Література [13; 45; 46; 62, 65]

Тема 5. Документація господарських операцій та інвентаризація

1. Документація в бухгалтерському обліку як спосіб первинного спостереження за виробничою та фінансово-господарською діяльністю.
2. Основні вимоги до змісту первинних облікових документів.
3. Організація документообігу на підприємстві.
4. Мета, завдання та організація інвентаризації на підприємстві.

Література [6; 13; 44; 52; 62; 65]

Тема 6. Форми бухгалтерського обліку

1. Характеристика облікових реєстрів.
2. Групування облікових реєстрів за призначенням та характером запису, за обсягом, за зовнішньою формою, за побудовою.
3. Помилки у процесі відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку та методи їх виправлення.
4. Форми бухгалтерського обліку.

Література [13; 62; 65]

Тема 7. Облік господарських процесів

1. Облік нарахування заробітної плати й відрахувань на соціальні заходи.
2. Бухгалтерський облік основних засобів та інших необоротних активів.
3. Облік виробничих запасів та готової продукції.
4. Облік прямих і непрямих витрат виробництва.
5. Облік фінансових результатів діяльності підприємства.

Література [5; 13; 61; 62; 65]

Тема 8. Основи бухгалтерської звітності

1. Сутність і призначення бухгалтерської звітності.
2. Вимоги до бухгалтерської звітності.
3. Загальна характеристика бухгалтерської звітності.
4. Методика складання річного фінансового звіту підприємства.

Література [13; 62; 65]

Змістовий модуль II. Теоретично-організаційні аспекти судово-бухгалтерської експертизи

Тема 9. Значення та роль судово-бухгалтерської експертизи

1. Поняття бухгалтерської експертизи.
2. Класифікація судових експертиз за видами та процесуальними ознаками.
3. Завдання, предмет та методи бухгалтерської експертизи.

Література [1; 4; 7; 9; 10; 13; 15; 16; 26; 63]

Тема 10. Підготовка та оформлення матеріалів на попередньому слідстві для проведення судово-бухгалтерської експертизи

1. Визначення кола матеріалів, що надаються на дослідження експерту-бухгалтеру.
2. Відмінність дослідження спеціаліста від висновку експерта-бухгалтера.
3. Порядок оформлення клопотання експертом-бухгалтером про надання додаткових матеріалів, необхідних для проведення дослідження.
4. Повідомлення про неможливість надання висновку, як процесуальний документ.

Література [1–4; 7; 10; 11; 13; 15; 16]

Тема 11. Порядок призначення та проведення судово-бухгалтерської експертизи

1. Умови призначення експертизи.
2. Структура постанови (ухвали) про призначення бухгалтерської експертизи.
3. Вимоги до формулювання питань, які виносяться на вирішення експертизи.

Література [1–4; 7; 10; 13; 15; 16]

Тема 12. Правовий статус експерта-бухгалтера

1. Суб'єкти судово-експертної діяльності.
2. Правовий статус: державного судового експерта, судового експерта — співробітника неекспертної установи, приватного судового експерта.
3. Права, обов'язки та відповідальність судового експерта.

Література [10–23; 34; 50]

Тема 13. Інформаційне забезпечення судово-бухгалтерської експертизи

1. Поняття економічної інформації, її класифікація.
2. Порядок підготовки матеріалів для проведення бухгалтерської експертизи.
3. Визначення кола матеріалів, що надаються експертові для дослідження.

Література [1–3; 7; 10; 11; 13; 15; 16]

Тема 14. Організація дослідження та оформлення результатів судово-бухгалтерської експертизи

1. Структура та зміст висновку бухгалтерської експертизи.
2. Сутність вимог, що висуваються до висновку бухгалтерської експертизи.
3. Оцінка висновку експерта-економіста.

Література [2; 3; 6; 7; 11; 13; 15; 16; 56]

Тема 15. Методика визначення розміру втраченої вигоди при проведенні експертизи

1. Поняття втраченої вигоди.
2. Характеристика чинників та умови, за яких проводиться розрахунок втраченої вигоди при проведенні бухгалтерської експертизи.
3. Методи розрахунку втраченої вигоди.

Література [1–3; 7; 10; 11; 13; 15; 16]

**Змістовий модуль III. Методика дослідження
судово-бухгалтерською експертизою
основних фінансово-господарських
операцій**

***Тема 16. Методика проведення судово-бухгалтерської
експертизи основних засобів, нематеріальних
активів і товарно-матеріальних цінностей***

1. Основні положення Інструкції по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей.
2. Експертиза господарських операцій, пов'язаних із використанням та збереженням основних засобів.
3. Дослідження податкового обліку основних засобів і нематеріальних активів.
4. Методика проведення судово-бухгалтерських експертиз матеріалів інвентаризації товарно-матеріальних цінностей.

Література [1; 3; 7; 11; 13; 16; 44]

***Тема 17. Методика проведення судово-бухгалтерської
експертизи операцій з грошовими коштами***

1. Перевірка операцій за розрахунковими рахунками, з коштами в касі.
2. Найхарактерніші види зловживань.
3. Перевірка розрахунків із підзвітними особами.
4. Використання облікових документів при виявленні та розслідуванні економічних злочинів.

Література [1–3; 7; 10; 11; 13; 15; 16]

***Тема 18. Методика проведення судово-бухгалтерської
експертизи операцій з нарахування та виплати
заробітної плати***

1. Основні економічні, правові й організаційні положення щодо оплати праці й утримань із заробітної плати.
2. Мета та основні джерела інформації при експертному дослідженні.
3. Перевірка штатів, розрахунків із працівниками.
4. Перевірка нарахувань на заробітну плату та своєчасність її перерахунку.

Література [1–3; 7; 11; 13; 15; 16; 25; 32]

Тема 19. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій, пов'язаних з обігом цінних паперів

1. Нормативно-правове регулювання випуску та обігу цінних паперів у сфері підприємницької діяльності.
2. Основні завдання бухгалтерської експертизи з операцій з цінними паперами.
3. Характеристика економічних злочинів, пов'язаних з емісією та обігом цінних паперів.

Література [2; 3; 7; 10; 13; 15; 16; 37; 41; 60]

Тема 20. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності

1. Експертне дослідження валютних операцій.
2. Характеристика економічних злочинів у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
3. Митні злочини.

Література [1; 3; 7; 11; 13; 15; 16; 28; 33; 47]

Тема 21. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи кредитно-фінансових операцій

1. Експертне дослідження операцій з дебіторською заборгованістю, операцій зобов'язань і забезпечень, орендних операцій, кредитних операцій.
2. Характеристика кредитно-фінансових злочинів.

Література [1–3; 5; 8; 11–16; 27; 45; 46; 48; 55; 56; 59]

Змістовий модуль IV. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою фінансових результатів діяльності підприємства

Тема 22. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи фінансового стану підприємства

1. Експертне дослідження операцій фінансового результату діяльності господарюючих суб'єктів.

2. Експертне дослідження виробництва, складу доходів та витрат на виробництво і управління.

Література [1–3; 7; 10; 11; 13; 15; 16; 42]

Тема 23. Методика проведення судово- бухгалтерської експертизи при виявленні і розслідуванні податкових правопорушень

1. Експертне дослідження податкової звітності.
2. Експертне дослідження способів ухилення від сплати податків. Характеристика податкових злочинів.

Література [3; 6; 7; 10; 11; 13–15; 25; 30–32]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Мета контрольної роботи – закріпити теоретичні знання з курсу “Бухгалтерський облік та судова експертиза”, набути навичок роботи з різними джерелами інформації, реферативного викладу матеріалу, що вивчається, та виконання завдань з методики дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій.

Контрольну роботу виконують відповідно до навчального плану за одним із наведених варіантів завдань, який студент вибирає за двома останніми цифрами номера своєї залікової книжки згідно з таблицею.

Номери завдань	1	2	3	4	5	25
Останні дві цифри номера залікової книжки	01	02	03	04	05	25
	26	27	28	29	30	50
	51	52	53	54	55	75
	76	77	78	79	80	00

Номер залікової книжки необхідно зазначити на титульній сторінці контрольної роботи. У разі відсутності цих відомостей контрольна робота повертається студенту без рецензування.

На початку роботи необхідно навести номер варіанта.

У контрольній роботі потрібно стисло відповісти на питання. Роботу необхідно побудувати так, щоб питання разом з відповідями були відокремлені одне від одного.

У процесі виконання контрольної роботи з першого та третього питання студенти повинні опрацювати спеціальну наукову літерату-

ру, що розкриває економічну сутність та загальнотеоретичне уявлення проблеми. Під час роботи над другим питанням опрацьовуються підручники та навчальні посібники, що послідовно та систематизовано розкривають методологію, методику і процедури дослідження бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій.

Під час виконання контрольної роботи студенти зобов'язані показати як вміння використовувати набуті спеціальні знання з бухгалтерського обліку, аудиту, експертизи та аналізу державного бюджету, так і досвід роботи з чинними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами України з фінансово-економічних питань.

Контрольна робота має бути розбірливо написана студентом власноручно чи набрана на комп'ютері без помилок та виправлень. Студент виконує контрольну роботу українською мовою.

Загальний обсяг контрольної роботи без списку використаних літературних джерел та додатків не повинен перевищувати 15 сторінок.

Робота оформлюється на аркушах білого паперу формату А4. Аркуш контрольної роботи повинен мати поля: ліве, верхнє та нижнє — не менше 20 мм, праве — не менше 10 мм.

Усі сторінки контрольної роботи до останньої мають бути пронумеровані. Першою сторінкою вважається титульний аркуш, він не нумерується. Загальна нумерація роботи починається з наступної сторінки, на якій ставиться номер "2". Порядковий номер сторінки проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Наприкінці роботи необхідно оформити перелік з обов'язковим включенням до нього законодавчих актів, нормативно-інструктивних документів і спеціальної літератури, проставити дату завершення роботи та особистий підпис студента.

Роботу можна оформити в м'якій обкладинці і зброшурувати так, щоб вона не травмувала руки, не пошкодувала меблі та інші роботи.

Після перевірки контрольної роботи викладачем для студентів-заочників контрольна робота отримує оцінку "зараховано" або "не зараховано".

Для студентів денної форми навчання контрольна робота оцінюється за чотирибальною системою ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно").

- Оцінкою “відмінно” оцінюється правильна письмова відповідь на усі завдання.
- Оцінкою “добре” оцінюється неповні відповіді на завдання.
- Оцінкою “задовільно” оцінюється відсутність відповіді на одне із завдань.
- Оцінкою “незадовільно” оцінюється відсутність відповіді на два завдання.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Завдання 1

1. Поняття і сутність економічних злочинів.
2. Експертне дослідження операцій з виробничими запасами.
3. Напрями перевірки документів при інвентаризації.

Завдання 2

1. Види доказів, які використовуються при розслідуванні економічних злочинів.
2. Експертне дослідження операцій з дебіторської заборгованості.
3. Бухгалтерський баланс, його зміст і будова.

Завдання 3

1. Організація судово-бухгалтерської експертизи.
2. Експертне дослідження операцій із зобов'язань та забезпечень.
3. Вимоги до оформлення бухгалтерських документів.

Завдання 4

1. Інформаційне забезпечення судово-бухгалтерської експертизи в розрізі стадій його процесу.
2. Експертне дослідження способів ухилення від сплати податків.
3. Принципи бухгалтерського обліку.

Завдання 5

1. Поняття контролю та його роль у виявленні правопорушень.
2. Експертне дослідження операцій з прибутком та його використанням.
3. Класифікація об'єктів бухгалтерського обліку.

Завдання 6

1. Групи і види економічних злочинів, передбачених відповідними нормами Кримінального Кодексу України.
2. Експертне дослідження операцій з інвестування.
3. Класифікація бухгалтерських документів, що досліджуються.

Завдання 7

1. Правові підстави призначення та проведення судових експертиз.
2. Експертне дослідження операцій з витратами на виробництво та витратами на управління.
3. Бухгалтерські документи: за призначенням, за порядком складання, за охопленням операцій, за місцем і технікою складання.

Завдання 8

1. Система органів контролю фінансово-господарської діяльності в Україні.
2. Експертне дослідження операцій з основними засобами.
3. Класифікація облікових реєстрів.

Завдання 9

1. Відмінності судово-бухгалтерської експертизи від аудиту та ревізії.
2. Експертне дослідження операцій з оплати праці і з обов'язковими відрахуваннями на соціальні заходи.
3. Поняття бухгалтерського обліку.

Завдання 10

1. Основні положення Закону України “Про судову експертизу”.
2. Експертне дослідження операцій з власним капіталом.
3. Процедура вилучення документів на підприємстві. Види недоброякісних документів.

Завдання 11

1. Види та форми контролю.
2. Експертне дослідження операцій з оподаткування.
3. План рахунків бухгалтерського обліку, його побудова та призначення.

Завдання 12

1. Додаткова та повторна судово-бухгалтерська експертиза.
2. Експертне дослідження орендних операцій.
3. Загальна класифікація рахунків бухгалтерського обліку.

Завдання 13

1. Бухгалтер-експерт як суб'єкт судово-експертної діяльності.
2. Експертне дослідження операцій з доходами та фінансовими результатами.
3. Призначення рахунків бухгалтерського обліку.

Завдання 14

1. Експертна профілактика правопорушень у сфері економіки.
2. Експертне дослідження формування бухгалтерської фінансової звітності.
3. Структура активу балансу.

Завдання 15

1. Класифікація судових експертиз.
2. Експертне дослідження операцій з готовою продукцією та її реалізацією.
3. Структура пасиву балансу.

Завдання 16

1. Поняття судово-бухгалтерської експертизи.
2. Експертиза організації бухгалтерського обліку в Україні.
3. Класифікація рахунків за економічним змістом.

Завдання 17

1. Завдання судово-бухгалтерської експертизи.
2. Експертне дослідження операцій з коштами в касах і на рахунках у банках.
3. Класифікація рахунків за призначенням і структурою.

Завдання 18

1. Предмет судово-бухгалтерської експертизи.
2. Експертне дослідження операцій з нематеріальними активами.
3. Аналітичний та синтетичний облік.

Завдання 19

1. Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи.
2. Експертне дослідження кредитних операцій.
3. Сутність і значення подвійного запису.

Завдання 20

1. Процес судово-бухгалтерської експертизи та його стадії.
2. Експертиза формування облікової політики підприємства.
3. Господарські процеси та порядок відображення їх в обліку.

Завдання 21

1. Структура і зміст висновку бухгалтера-експерта.
2. Експертне дослідження оподаткування обов'язкових платежів та місцевих податків та зборів.
3. Систематизація облікової інформації і документів.

Завдання 22

1. Розрахунково-аналітичні прийоми дослідження господарської діяльності.
2. Експертиза організаційно-правових основ підприємницької діяльності.
3. Форми бухгалтерського обліку.

Завдання 23

1. Документальні методи дослідження облікових даних.
2. Експертне дослідження валютних операцій.
3. Бухгалтерська звітність.

Завдання 24

1. Частково наукові методи дослідження господарської діяльності.
2. Експертне дослідження розрахунків з підзвітними особами.
3. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві.

Завдання 25

1. Загальнонаукові методи дослідження господарської діяльності.
2. Експертне дослідження кредитних операцій.
3. Виправлення помилок у фінансовій звітності.

ВКАЗІВКИ ДО НАПИСАННЯ РЕФЕРАТУ

На початку навчального семестру, в якому вивчається ця дисципліна, викладач групи видає кожному студентові завдання для індивідуальної самостійної роботи з установленням терміну виконання.

Студенти опрацьовують основні нормативні акти, складають їх конспект, готують реферати, виступають з ними на семінарах, рецензують реферати інших студентів.

Пристаюючи до виконання роботи, студент повинен підібрати і поглиблено вивчити відповідні нормативні акти Уряду України, спеціальну літературу. Після цього потрібно скласти робочий план реферату, що включає розгляд логічно взаємопов'язаних двох–трьох питань за темою реферату, основними з яких є розгляд сутності, організації та методики бухгалтерського обліку і сурової експертизи, підвищення їх ефективності, якості.

Розкриваючи зміст питань з методики судової експертизи, бажано навести приклади ситуацій з фактами порушень, показати застосування методів і прийомів їх контролю з деталізацією конкретних джерел інформації, окремих показників, які при цьому досліджуються з первинних документів, облікових реєстрів. Наприкінці роботи треба навести власні висновки, подати перелік використаної літератури.

Викладач після попередньої позитивної оцінки реферату передає його для рецензування іншим одному–двом студентам. Рецензування студентами проводиться письмово. Студенти виступають з рефератами на семінарах як доповідачі та як рецензенти.

У кінці семінару викладач узагальнює результати розгляду рефератів на семінарі як доповідачів, так і рецензентів і дає їм оцінку як результат поточного контролю знань студентів.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Поняття про бухгалтерський облік у системі управління.
2. Нормативні документи з методології бухгалтерського обліку.
3. Облікова політика підприємства.
4. Бухгалтерська служба на підприємстві.
5. Документи та документооборот.
6. Форми бухгалтерського обліку для підприємств з різними організаційно-правовими формами.
7. Фінансова звітність.
8. Економічний контроль у боротьбі з правопорушеннями у фінансово-господарській сфері.

9. Роль економічного контролю у виявленні правопорушень у фінансово-господарській сфері.
10. Система органів контролю фінансово-господарської діяльності в Україні.
11. Бухгалтерська експертиза в Україні.
12. Вимоги до судових експертів, їх права, обов'язки та відповідальність.
13. Основні положення бухгалтерської експертизи та основи бухгалтерського обліку.
14. Використання бухгалтерських документів і матеріалів інвентаризації при виявленні та розслідуванні корисливих злочинів в економіці.
15. Загальна характеристика облікового процесу на підприємствах.
16. Облікова політика підприємства, її правова оцінка.
17. Бухгалтерська звітність, правове та методичне забезпечення бухгалтерського обліку.
18. Використання прийомів дослідження документальних даних і методів фактичного контролю господарської діяльності.
19. Бухгалтерська експертиза достовірності бухгалтерського обліку.
20. Роль бухгалтерського обліку в розслідуванні економічних злочинів і розгляді господарських суперечок.
21. Види доказів, які використовуються при розслідуванні економічних правопорушень.
22. Форми використання спеціальних бухгалтерських знань при розслідуванні господарських правопорушень.
23. Бухгалтерська експертиза організаційно-правових основ підприємницької діяльності.
24. Вимоги до документального оформлення бухгалтерської експертизи.
25. Характеристика підприємницьких злочинів.
26. Методика проведення бухгалтерської експертизи основних засобів, нематеріальних активів і товарно-матеріальних цінностей.
27. Експертиза господарських операцій, пов'язаних із використанням основних засобів.
28. Експертне дослідження операцій з інвестиціями.
29. Методика проведення судово-бухгалтерських експертиз матеріалів інвентаризації товарно-матеріальних цінностей.
30. Методика проведення бухгалтерської експертизи операцій із грошовими коштами.

31. Експертне дослідження операцій з коштами в касі та на рахунках у банку.
32. Бухгалтерська експертиза використання касової готівки за цільовим призначенням.
33. Використання облікових документів при виявленні та розслідуванні економічних злочинів.
34. Методика проведення бухгалтерської експертизи операцій з нарахування та виплати заробітної плати.
35. Основні економічні, правові та організаційні положення щодо оплати праці й утримань із заробітної плати.
36. Методика проведення бухгалтерської експертизи операцій, пов'язаних з обігом цінних паперів.
37. Особливості проведення бухгалтерської експертизи операцій із цінними паперами.
38. Основні завдання бухгалтерської експертизи операцій із цінними паперами.
39. Класифікація і характеристика економічних злочинів, пов'язаних з емісією та обігом цінних паперів.
40. Методика проведення бухгалтерської експертизи операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
41. Експертне дослідження валютних операцій.
42. Характеристика економічних злочинів у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
43. Експертне дослідження орендних операцій.
44. Експертне дослідження кредитних операцій.
45. Характеристика кредитно-фінансових злочинів.
46. Бухгалтерська експертиза взаємозв'язку видів діяльності і визначення фінансових результатів.
47. Експертне дослідження виробництва, витрат на виробництво та управління.
48. Експертне дослідження формування податкової звітності та бухгалтерської фінансової звітності.
49. Експертне дослідження шляхів приховування валового доходу та ухилення від сплати податку на прибуток.
50. Експертне дослідження операцій з ухилення від сплати інших видів податків.
51. Вимоги до складання висновку експерта-бухгалтера.
52. Висновок експерта-бухгалтера в системі доказів.
53. Висновок експерта-бухгалтера як процесуальний документ.

54. Оцінка висновку експерта-бухгалтера правоохоронними органами.
55. Випадки проведення повторної та додаткової експертизи.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Тему курсової роботи студент вибирає самостійно із запропонованої тематики. Тематика курсових робіт визначається змістом навчального курсу “Бухгалтерський облік та судова експертиза”, розробляється і затверджується кафедрою обліку і аудиту. У виборі теми курсової роботи студенту надають консультативну допомогу викладачі кафедри.

Тема курсової роботи повинна бути цікавою для студента і сприяти максимальному використанню здобутих знань і практичного досвіду. Студент має право запропонувати свою тему курсової роботи, при цьому запропонована тема повинна бути обґрунтована та погоджена з кафедрою обліку і аудиту.

Вибір теми та її закріплення за студентами денної форми навчання здійснюється на початку навчального року, для студентів заочної форми навчання — у період екзаменаційної сесії, що передує навчальному року, у якому буде написана курсова робота.

Для затвердження теми кожен студент повинен подати на ім'я завідувача кафедри заяву, в якій вказати назву теми, об'єкт дослідження, період, за який будуть збиратися дані, прізвище керівника. Закріплені за студентами теми курсових робіт затверджуються керівником курсової роботи.

Дублювання тем в одній навчальній групі не допускається.

Після затвердження теми науковий керівник видає студенту завдання на виконання курсової роботи і погоджує план та графік її виконання.

Зміна теми курсової роботи допускається у виняткових випадках з відповідними обґрунтуванням та погодженням із кафедрою обліку і аудиту.

Необхідною умовою успішного написання курсової роботи є опрацювання спеціальної наукової літератури, законодавчих та нормативних актів.

Роботу слід починати з вибору літератури, що розкриває економічну сутність обраного для дослідження питання для отримання загальнотеоретичного уявлення про проблему. Після цього опрацю-

вуються підручники та навчальні посібники, що послідовно та систематизовано розкривають теорію, методологію та методіку і порядок проведення судово-бухгалтерської експертизи. Обов'язковим є опрацювання нормативних документів (законів, інструкцій, положень та ін.) загального призначення, які визначають загальні принципи організації та ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, та з обраної теми, а також монографій, журнальних статей і статей у збірниках наукових праць та іншої спеціальної літератури, які регламентують та розкривають методологію, методіку та організацію обліку та обробки інформації з досліджуваних питань. Позитивним є використання студентом перекладної та іноземної літератури.

При роботі над курсовою роботою з дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза” корисним є використання спеціальної літератури із суміжних методологічних наук: управлінського та податкового обліку, економічного аналізу, контролю, ревізії та аудиту.

В умовах розвитку інформаційних технологій як джерела для написання курсової роботи з дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза” можуть використовуватись електронні джерела інформації та мережа Internet.

Студент самостійно підбирає літературні джерела і систематизує їх у списку використаних джерел. У процесі написання курсової роботи список уточнюється і доповнюється.

Під час роботи з літературою потрібно уважно проробляти частини книг і статей, які мають безпосереднє відношення до теми курсової роботи, вибирати важливі матеріали, які можна використати при написанні курсової роботи, особливо пропозиції щодо удосконалення організації судово-бухгалтерської експертизи і вимоги до роботи експерта-бухгалтера.

Зміст корисної для теми курсової роботи інформації висловлюється власними словами з обов'язковим зазначенням автора та джерела. Окремі положення записуються дослівно, як цитати, після яких одразу після закінчення у квадратних дужках дають посилання на літературу, де вказують порядковий номер джерела у списку використаної літератури та відповідні сторінки джерела (наприклад: [7, с. 15–18]).

Після попереднього опрацювання спеціальної літератури здійснюється формування мети та основних завдань курсової роботи.

Залежно від того, наскільки зрозуміло і точно сформульовано мету роботи, настільки вдалими будуть її завдання, план, організація

виконання, стиль викладу. Правильне визначення мети роботи дозволить виокремити в ній основний напрям дослідження, упорядкувати пошук і аналіз матеріалу, підвищити якість роботи, уникнути загальних міркувань.

Мета курсової роботи має бути тісно пов'язана з назвою її теми.

На основі мети визначаються основні завдання, які необхідно розв'язати у процесі виконання курсової роботи. Завдання повинні конкретизувати основну мету роботи. Визначення завдань пов'язане з назвами основних розділів.

Студент на основі попереднього опрацювання наукової літератури самостійно складає розгорнутий зміст курсової роботи із зазначенням основних розділів і підрозділів роботи, який подає науковому керівнику і відповідно до його зауважень уточнює, доповнює і в разі потреби доопрацьовує.

План курсової роботи є відбиттям її структури, під якою розуміють порядок компонування і взаємозв'язок окремих її частин.

Структура і зміст курсової роботи повинні розкривати сутність теми і бути логічно послідовними.

Основними структурними елементами курсової роботи є титульний аркуш, зміст, перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності), вступ, основна частина, висновки і пропозиції, список використаних джерел та додатки.

Титульний аркуш є першою сторінкою курсової роботи.

У змісті курсової роботи зазначаються назви та номери початкових сторінок усіх розділів і підрозділів, а також вступу, висновків і пропозицій, списку використаних джерел, додатків.

Якщо в курсовій роботі вжито спеціальну термінологію, або використані маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік подається у вигляді окремого списку, який розміщується перед вступом. “Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів” друкується двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа — їх детальну розшифровку. Якщо в курсовій роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і тощо повторюються менше трьох разів, перелік не складається, а їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

У вступі на третій–четвертій сторінках розкривається: сутність і стан наукової проблеми (експертного дослідження) та її значущість; актуальність проблеми та її доцільність; ступінь її розробки вітчизня-

ними та зарубіжними дослідниками; практичне значення теми; мета і основні завдання; предмет і об'єкт дослідження; методи та джерела інформації; період дослідження; структура курсової роботи.

Основна частина повинна містити виклад теоретико-методологічних положень і проблемних питань з вибраної теми, наукове обґрунтування та приклади практичного застосування заходів, які пропонуються для розв'язання поставлених проблем (експертного дослідження). Вона має складатися з трьох–чотирьох основних розділів, які можуть поділятися на два–три підрозділи, і змістом повинні відповідати темі курсової роботи, підпорядковуватись основній меті та завданням, бути органічно пов'язаними і мати приблизно однаковий обсяг. Назви розділів і підрозділів мають бути чіткими лаконічними, і, по можливості, короткими. Кожен розділ слід завершувати короткими висновками, відповідно до визначених у “Вступі” завдань.

Виклад матеріалу повинен бути логічним, чітким та лаконічним.

У першому розділі необхідно розкрити економічну сутність питання з теми дослідження, значення, завдання та джерела бухгалтерського обліку та судової експертизи, здійснити огляд законодавчої, нормативної та спеціальної літератури, що стосується теми дослідження, а також у загальному вигляді розкрити методи та організацію обраного напрямку судово-бухгалтерської експертизи.

У наступних розділах курсової роботи детально розглядаються методи, методичні прийоми і процедури дослідження судово-бухгалтерською експертизою обраних фінансово-господарських операцій.

Курсова робота може містити розділ, який має бути присвячений особливостям проведення судово-бухгалтерської експертизи в умовах ведення бухгалтерського обліку з використанням ПЕОМ.

Висновки та пропозиції — це заключний етап роботи студента над темою курсової роботи. В них стисло подається те, що зроблено студентом для розкриття вибраної теми, для досягнення мети та завдань дослідження, конкретні рекомендації щодо практичного використання отриманих результатів. При формулюванні висновків і пропозицій особливу увагу потрібно приділити тому, що ця частина курсової роботи є результатом проведеного дослідження і вона повинна відповідати його меті і завданням. У цій частині робиться загальний висновок про стан розробленості обраного напрямку судово-бухгалтерської експертизи, виявлені проблеми в методиці і організації та подаються пропозиції щодо його удосконалення та розвитку.

Список використаних джерел розміщують у кінці роботи в алфавітному порядку в такій послідовності: закони, нормативні акти та положення державного значення; літературні та наукові джерела, матеріали періодичних видань; електронні джерела інформації, сайти та адреси мережі Internet.

Наприкінці курсової роботи після списку використаної літератури ставиться підпис студента і дата виконання.

До додатків входить допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття курсової роботи.

Матеріал курсової роботи необхідно викладати послідовно, взаємопов'язувати окремі його частини. Тема роботи має бути повністю викладена. Для цього необхідно приділити увагу теоретичним і методичним розробкам, розглянути і творчо осмислити відповідну наукову літературу та періодичні видання, визначити своє ставлення до дискусійних питань теми роботи. Текст курсової роботи з дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза” повинен супроводжуватись схемами, графіками та таблицями, яких має бути достатньо для того, щоб надати тексту зрозумілості та конкретності. Вибір виду ілюстрації залежить від змісту матеріалу та поставленої мети.

Курсова робота має бути набрана на комп'ютері без помилок та виправлень.

Загальний обсяг курсової роботи, без списку використаних літературних джерел та додатків, не повинен перевищувати 30 сторінок, набраних на комп'ютері інтервалом 1,5 з використанням текстового редактора Word з розміром шрифту 14 та роздрукованих з одного боку на папері формату А4. Аркуш курсової роботи повинен мати поля: ліве, верхнє та нижнє — не менше 20 мм, праве — не менше 10 мм.

Усі сторінки курсової роботи до останньої, урахувавши ілюстрації та додатки, без пропусків, повторів і літерних додатків, повинні бути пронумеровані. Першою сторінкою вважається титульний аркуш, він не нумується. Загальна нумерація роботи починається з наступної сторінки (зміст курсової роботи), на якій ставиться номер “2”. Порядковий номер сторінки проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Структурні частини роботи, крім змісту, переліку умовних позначень, вступу, висновків і списку використаної літератури, мають бути пронумеровані. Номер розділу ставиться після слова

“Розділ” арабськими цифрами, після номера крапка не ставиться, і з нового рядка друкується заголовок розділу. Нумерація підрозділів здійснюється в межах кожного розділу: номер розділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставиться крапка. Після номера підрозділу повинна стояти крапка. Потім у тому самому рядку подається заголовок підрозділу, який друкують маленькими літерами (крім першої великої). Назви підрозділів (з урахуванням номера) друкуються з абзацу. В кінці заголовків крапки не ставлять.

Відомості про джерела, що входять до “Списку використаних джерел”, необхідно подавати відповідно до вимог державного стандарту.

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Кожен додаток починається з нової сторінки. У правому верхньому куті пишуть слово “Додаток”. Додаток повинен мати тематичний заголовок. Виконані розділи роботи студент подає на розгляд керівнику і відповідно до його зауважень уточнює, доповнює і за потреби доопрацьовує.

Не пізніше ніж за два тижні до захисту курсова робота подається науковому керівнику, який рецензує її та оцінює за п'ятибальною системою.

У рецензії науковий керівник дає стислу характеристику роботи, оцінює теоретичний рівень, глибину проведених досліджень, доцільність і обґрунтованість запропонованих рекомендацій, переваги та недоліки, якість і відповідність оформлення Методичним рекомендаціям.

У разі негативної оцінки курсова робота разом із рецензією повертається студенту, який повинен доопрацювати її з урахуванням зауважень і після цього допрацьований варіант разом із рецензією подається науковому керівнику для повторної перевірки.

Якщо попередня оцінка позитивна, студент допускається та готується до захисту курсової роботи.

Виконання студентом курсової роботи реєструється на кафедрі.

Курсову роботу студент захищає у присутності комісії у складі не менше ніж двох викладачів кафедри. Захист курсової роботи проводиться протягом сесії згідно з графіком.

Результати захисту курсової роботи оцінюються за чотирибальною системою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”) та проставляються в заліковій відомості навчальної групи та заліковій

книжці студента. У разі незадовільної оцінки курсову роботу необхідно допрацювати або виконати нову за іншою темою.

ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Економічний контроль у боротьбі з правопорушеннями у фінансово-господарській сфері.
2. Поняття про судові експертизи та їх зв'язок із правоохоронною діяльністю.
3. Судово-бухгалтерська експертиза як складова державного контролю.
4. Роль бухгалтерського обліку в розслідуванні економічних злочинів і розгляді господарських суперечок.
5. Види доказів, які використовуються при розслідуванні економічних правопорушень.
6. Судово-бухгалтерська експертиза як науковий метод збирання доказів на стадіях попереднього розслідування та судового розгляду.
7. Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання.
8. Організація судово-бухгалтерської експертизи в Україні.
9. Метод судово-бухгалтерської експертизи та його складові.
10. Процес судово-бухгалтерської експертизи як системне дослідження господарських процесів.
11. Характеристика підготовчої стадії судово-бухгалтерської експертизи.
12. Характеристика організаційно-методичної стадії судово-бухгалтерської експертизи.
13. Характеристика дослідної стадії судово-бухгалтерської експертизи.
14. Характеристика стадії узагальнення, оцінки і реалізації результатів судово-бухгалтерської експертизи.
15. Експерт-бухгалтер як суб'єкт судово-експертної діяльності.
16. Використання бухгалтерських документів при виявленні та розслідуванні економічних злочинів.
17. Судово-бухгалтерська експертиза достовірності бухгалтерського обліку.
18. Судово-бухгалтерська експертиза організаційно-правових основ підприємницької діяльності.

19. Експертне дослідження операцій з грошовими коштами в касі та на рахунках у банках.
20. Експертне дослідження операцій з основними засобами та нематеріальними активами.
21. Експертне дослідження операцій з матеріальними запасами.
22. Експертне дослідження операцій з оплати праці і обов'язковими відрахуваннями на соціальні заходи.
23. Експертне дослідження операцій з витратами на виробництво та витратами на управління.
24. Експертне дослідження операцій з готовою продукцією та її реалізацією.
25. Експертне дослідження операцій з доходами та фінансовими результатами.
26. Експертне дослідження операцій з дебіторської заборгованості.
27. Експертне дослідження операцій із зобов'язань та забезпечень.
28. Експертне дослідження операцій з оподаткування.
29. Експертне дослідження операцій з прибутком та його використанням.
30. Експертне дослідження операцій з власним капіталом.
31. Експертне дослідження формування бухгалтерської фінансової звітності.
32. Експертне дослідження операцій з інвестування.
33. Експертне дослідження операцій із цінними паперами.
34. Експертне дослідження кредитних операцій.
35. Експертне дослідження орендних операцій.
36. Експертне дослідження валютних операцій.
37. Висновок експерта-бухгалтера як процесуальний документ.
38. Оцінка висновку експерта-бухгалтера слідчим та адвокатом.
39. Додаткова та повторна судово-бухгалтерська експертиза.
40. Експертна профілактика правопорушень у сфері економіки.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Тест 1. Сальдо рахунку 10 “Основні засоби” означає:

- 1) балансову вартість основних засобів;
- 2) первинну вартість основних засобів;
- 3) суму капітальних вкладень за звітний період;
- 4) суму зношення основних засобів.

Тест 2. Необоротні активи – це:

- 1) зобов'язання;
- 2) виробничі запаси;
- 3) вилучений капітал;
- 4) довгострокові фінансові інвестиції.

Тест 3. Зобов'язання засновників щодо формування статутного капіталу відображаються таким записом:

- 1) Дт 40 Кт 46;
- 2) Дт 40 Кт 67;
- 3) Дт 46 Кт 40;
- 4) Дт 67 Кт 46.

Тест 4. Неоплачений капітал на загальну суму власного капіталу впливає таким чином:

- 1) зменшує;
- 2) збільшує;
- 3) збільшує або зменшує;
- 4) залишає без змін.

Тест 5. Визнання доходу від реалізації готової продукції відображається таким записом:

- 1) Дт 361 Кт 26;
- 2) Дт 701 Кт 26;
- 3) Дт 361 Кт 701;
- 4) Дт 791 Кт 701.

Тест 6. Кредитове сальдо субрахунку 441 “Прибуток нерозподілений” в балансі показується у складі:

- 1) власного капіталу;
- 2) довгострокових зобов'язань;
- 3) оборотних активів;
- 4) доходів майбутніх періодів.

Тест 7. Сума оплаченого статутного капіталу визначається за даними таким рахунків:

- 1) 40 45;

- 2) 40 46;
- 3) 42 43;
- 4) 45 42.

Тест 8. Залишкова вартість основних засобів у ряді їх ліквідації впливає на такий показник:

- 1) статутний капітал;
- 2) інші витрати діяльності;
- 3) адміністративні витрати;
- 4) фінансові витрати.

Тест 9. До балансу включають такий показник:

- 1) нерозподілений прибуток;
- 2) доходи від реалізації;
- 3) інший операційний дохід;
- 4) надзвичайні доходи.

Тест 10. Запис Дт 791 Кт 441 на суму нерозподіленого прибутку впливатиме так:

- 1) зменшиться;
- 2) збільшиться;
- 3) залишиться без змін;
- 4) збільшиться або зменшиться.

Тест 11. Для підприємства довгострокові фінансові інвестиції є:

- 1) оборотними активами;
- 2) необоротними активами;
- 3) довгостроковими зобов'язаннями;
- 4) власним капіталом.

Тест 12. Придбання цінних паперів за безготівковим розрахунком відображається в обліку таким запасом:

- 1) Дт 313 Кт 311;
- 2) Дт 14 Кт 311;
- 3) Дт 311 Кт 14;
- 4) Дт 14 Кт 301.

Тест 13. Собівартість фінансової інвестиції визначається за справедливою вартістю, переданих цінних паперів, якщо:

- 1) придбання фінансової інвестиції здійснено по безготівковому розрахунку;
- 2) придбання фінансової інвестиції здійснено шляхом обміну на цінні папери;
- 3) здійснено реалізацію фінансової інвестиції;
- 4) здійснено передачу фінансової інвестиції дочірньому підприємству.

Тест 14. До собівартості фінансової інвестиції не включається такий елемент:

- 1) ціна придбання;
- 2) податок на додану вартість;
- 3) комісійна винагорода;
- 4) мито.

Тест 15. До фінансових інвестицій, що надають право власності, належать:

- 1) боргові цінні папери;
- 2) внески до статутного капіталу;
- 3) внески у спільну діяльність без створення юридичної особи;
- 4) довгострокові векселі.

Тест 16. Дивіденди, що підлягають отриманню за фінансовими інвестиціями, відображаються як:

- 1) фінансовий дохід інвестора;
- 2) інші доходи операційної діяльності;
- 3) дохід від реалізації фінансової інвестиції;
- 4) додатковий капітал.

Тест 17. Фінансові інвестиції в боргові цінні папери в момент погашення відображаються в обліку за:

- 1) справедливою вартістю;
- 2) номінальною вартістю;
- 3) фактичною вартістю;
- 4) продажною вартістю.

Тест 18. Фінансові інвестиції, що утримуються підприємством до їх погашення, відображаються на дату балансу за:

- 1) справедливою вартістю;
- 2) амортизаційною вартістю;
- 3) номінальною вартістю;
- 4) чистою вартістю реалізації.

Тест 19. Оренда не є фінансовою в такому випадку:

- 1) оренда набуває права власності на орендований актив після закінчення строку оренди;
- 2) теперішня вартість мінімальних орендних платежів з початку строку оренди дорівнює або перевищує справедливую вартість об'єкта оренди;
- 3) строк оренди становить більшу частину строку корисного використання об'єкта оренди;
- 4) строк оренди становить меншу частину строку експлуатації об'єкта оренди.

Тест 20. Дохід від операційної оренди активів належить:

- 1) до інших операційних доходів;
- 2) додаткового капіталу;
- 3) фінансового доходу;
- 4) інших доходів від звичайної діяльності.

Тест 21. Амортизація об'єкта фінансової оренди нараховується:

- 1) орендарем;
- 2) орендодавцем;
- 3) одночасно орендарем і орендодавцем;
- 4) взагалі не нараховується.

Тест 22. Нарахування фінансових доходів у складі платежів відображається записом:

- 1) Дт 311 Кт 732;
- 2) Дт 373 Кт 732;
- 3) Дт 732 Кт 373;
- 4) Дт 373 Кт 742.

Тест 23. Записом Дт 942 Кт 334 формлюється операція:

- 1) придбання іноземної валюти;
- 2) списання собівартості реалізованої іноземної валюти;
- 3) валові витрати по реалізації іноземної валюти;
- 4) доходи від реалізації іноземної валюти.

Тест 24. Придбання іноземної валюти відображається в обліку таким записом:

- 1) Дт 334 Кт 312;
- 2) Дт 312 Кт 334;
- 3) Дт 312 Кт 333;
- 4) Дт 312 Кт 711.

Тест 25. Курсові різниці, що виникають щодо фінансових інвестицій у господарські одиниці за межами України, впливають на:

- 1) інші операційні доходи;
- 2) додатковий капітал;
- 3) доходи від фінансових операцій;
- 4) інші доходи звичайної діяльності.

Тест 26. Визначення курсових різниць за монетарними статтями в іноземній валюті проводиться:

- 1) на дату здійснення операції;
- 2) на дату здійснення розрахунків;
- 3) на дату балансу;
- 4) на дату здійснення розрахунків та дату балансу.

Тест 27. Дохід від інвестицій в дочірнє підприємство відображається таким записом:

- 1) Дт 14 Кт 723;
- 2) Дт 723 Кт 14;
- 3) Дт 793 Кт 723;
- 4) Дт 723 Кт 311.

Тест 28. Чисті активи — це:

- 1) активи підприємства за вирахуванням його зобов'язань;

- 2) активи підприємства за вирахуванням власного капіталу;
- 3) активи підприємства за вирахуванням резерву сумнівних боргів;
- 4) активи підприємства за вирахуванням неоплаченого капіталу.

Тест 29. Гудвіл виникає при придбанні підприємства, якщо:

- 1) вартість придбання перевищує справедливу вартість придбання ідентифікованих активів та зобов'язань;
- 2) справедлива вартість придбаних ідентифікованих активів та зобов'язань більша за вартість придбання;
- 3) балансова вартість активів придбаного підприємства перевищує їх справедливу вартість.

Тест 30. Амортизація гудвілу відображається записом:

- 1) Дт 126 Кт 133;
- 2) Дт 133 Кт 126;
- 3) Дт 92 Кт 133;
- 4) Дт 133 Кт 746.

Тест 31. Дії ревізора при виявленні помилок і порушень принципів ведення бухгалтерського обліку і звітності:

- 1) результати повідомити органам податкової інспекції;
- 2) довести до відома замовника;
- 3) звернутися в правоохоронні органи;
- 4) повідомити засновників підприємства.

Тест 32. Найточніше суть терміна “експертиза” розкриває визначення:

- 1) це дослідження будь-якого питання обізнаною особою;
- 2) це дослідження експертом на основі спеціальних знань об'єктів, процесів та явищ, які містять інформацію про обставини справи, що перебуває у провадженні органів дізнання;
- 3) це процес дослідження об'єктів та явищ особою — експертом під час проведення судового розслідування.

Тест 33. До державних правоохоронних органів в Україні належать:

- 1) Державна податкова служба;
- 2) Адвокатура;
- 3) Прокуратура;
- 4) Державна контрольно-ревізійна служба;
- 5) Міліція;
- 6) Служба безпеки.

Тест 34. Різниця між судово-бухгалтерською експертизою і ревізією визначається за:

- 1) об'єктом;
- 2) суб'єктом;
- 3) методами;
- 4) вимогами;
- 5) усі відповіді правильні.

Тест 35. Об'єктами судово-бухгалтерської експертизи є:

- 1) активи та пасиви підприємства, яке перевіряється;
- 2) активи, пасиви підприємства та його зобов'язання перед державою;
- 3) активи та пасиви підприємства, інформація про їх стан і рух;
- 4) документи фінансово-господарської діяльності підприємства;
- 5) документальні докази;
- 6) законодавство з обліку;
- 7) якість проведеної ревізії;
- 8) обсяг заподіяних збитків;
- 9) відповідність чинному законодавству;
- 10) методологія обліку;
- 11) емпіричні факти.

Тест 36. Дії експерта-бухгалтера при виявленні помилок і порушень принципів ведення бухгалтерського обліку і звітності:

- 1) результати повідомити органам податкової інспекції;
- 2) довести до відома замовника;

- 3) звернутися в правоохоронні органи;
- 4) повідомити засновників підприємства.

Тест 37. Основною метою державного контролю є:

- 1) установлення доцільності й ефективності діяльності платників податків;
- 2) перевірка виконання законодавства, контроль за формуванням прибуткової і видаткової частин бюджету;
- 3) захист інтересів держави.

Тест 38. Класифікація судово-бухгалтерських експертиз за організаційними ознаками:

- 1) первинні експертизи;
- 2) комісійні експертизи;
- 3) додаткові експертизи;
- 4) комплексні експертизи;
- 5) основні експертизи;
- 6) повторні експертизи;
- 7) матеріальні експертизи;
- 8) експертизи розрахунків;
- 9) однопредметні експертизи;
- 10) багатопредметні експертизи.

Тест 39. Для розгляду найбільш важливих питань судової експертизи, які мають міжвідомчий характер, при Міністерстві юстиції України створюється така установа:

- 1) науково-дослідний інститут судових експертиз;
- 2) координаційна рада з проблем судової експертизи;
- 3) криміналістичний центр судових експертиз.

Тест 40. Метою економічного контролю є:

- 1) регулювання процесу розширеного відтворення суспільно необхідного продукту відповідно до законодавчих норм, прийнятих у державі;

- 2) створення системи органів державного і незалежного господарського керування з метою регулювання розширеного відтворення суспільно-необхідного продукту;
- 3) об'єктивна оцінка економічної ефективності фінансово-господарської діяльності, установлення законності і доцільності операцій.

Тест 41. Судово-бухгалтерська експертиза дає можливість відповісти на такі питання:

- 1) чи підтверджуються документально вказані суми нестачі товарно-матеріальних цінностей;
- 2) який розмір матеріальних збитків;
- 3) ким здійснено правопорушення;
- 4) який вирок мав винести судовий орган щодо обвинувачень.

Тест 42. Класифікація судово-бухгалтерських експертиз за процесуальними ознаками:

- 1) первинні експертизи;
- 2) комісійні експертизи;
- 3) додаткові експертизи;
- 4) комплексні експертизи;
- 5) основні експертизи;
- 6) повторні експертизи;
- 7) матеріальні експертизи;
- 8) експертизи розрахунків;
- 9) однопредметні експертизи;
- 10) багатопредметні експертизи.

Тест 43. Методом фінансово-господарського контролю є:

- 1) сукупність дій, спрямованих на суб'єкти контролю;
- 2) сукупність способів і прийомів фінансово-господарського контролю;
- 3) сукупність елементів фінансово-господарського контролю.

Тест 44. Предметом судово-бухгалтерської експертизи є:

- 1) Бухгалтерські документи;
- 2) Бухгалтерські реєстри;
- 3) Реєстри аналітичного і синтетичного обліку;
- 4) журнали-ордери і головна книга;
- 5) законодавство України;
- 6) первинні документи, реєстри аналітичного і синтетичного обліку, в яких є параметри об'єктів експертизи;
- 7) первинні документи, реєстри аналітичного і синтетичного обліку, акти ревізії, в яких є параметри виробничо-фінансової діяльності підприємства.

Тест 45. Правовою основою призначення та проведення судових експертиз є:

- 1) Закон України “Про судову експертизу”;
- 2) Кримінально-процесуальний кодекс України;
- 3) Цивільно-процесуальний кодекс України;
- 4) Господарсько-процесуальний кодекс України;
- 5) усі відповіді правильні.

Тест 46. Судово-бухгалтерська експертиза — це:

- 1) оцінка експертами-бухгалтерами достовірності матеріалів ревізії для розгляду в суді матеріалів про хабарництво ревізора;
- 2) перевірка річного звіту для розгляду в суді справи про порушення в господарстві;
- 3) перевірка достовірності матеріалів інвентаризації, актів взаємозвірення рахунків експертами-бухгалтерами;
- 4) вивчення й оцінка експертами бухгалтерами достовірності і доказовості матеріалів, поданих на розгляд суду чи арбітражу.

Тест 47. Умови, за яких призначається судово-бухгалтерська експертиза:

- 1) на прохання керівника підприємства, якщо він не згодний з матеріалами ревізії;
- 2) на прохання адвоката підсудної особи;
- 3) на основі постанови слідчого;

- 4) на підставі постанови суду;
- 5) на підставі постанови арбітра;
- 6) на підставі постанови суду, слідчого, якщо матеріали повторної ревізії суперечать матеріалам попередньої;
- 7) на основі обґрунтованого прохання обвинуваченої особи;
- 8) на підставі постанови суду, слідчого, якщо матеріали ревізії є неякісно підготовленими.

Тест 48. Зазначити, в якій частині постанови про проведення судово-бухгалтерської експеризи викладаються факти справи та обставини, у зв'язку з якими виникла потреба у спеціальних бухгалтерських знаннях:

- 1) описової;
- 2) ввідної;
- 3) резолютивної;
- 4) доповнюючої;
- 5) кінцевої;
- 6) деталізованої;
- 7) загальної;
- 8) дослідної;
- 9) вхідної;
- 10) ухвалювальної.

Тест 49. Стадії розвитку гіпотез в експертному дослідженні:

- 1) організаційна стадія;
- 2) стадія моделювання гіпотези;
- 3) стадія інформаційного забезпечення гіпотези;
- 4) стадія висування гіпотези;
- 5) стадія порівняння гіпотез;
- 6) стадія формулювання гіпотез;
- 7) стадія доведення гіпотез;
- 8) стадія дослідження гіпотез;
- 9) стадія уточнення гіпотез.

Тест 50. До документальних способів дослідження при проведенні судово-бухгалтерської експертизи належать:

- 1) зустрічна, взаємна перевірка;
- 2) хронометраж;
- 3) лабораторний аналіз;
- 4) арифметична перевірка;
- 5) технологічна перевірка;
- 6) фізична перевірка.

Тест 51. Складання календарного плану-графіка проведення експертизи відбувається на такій стадії процесу судово-бухгалтерської експертизи:

- 1) підготовчій;
- 2) проміжній;
- 3) організаційно-методичній;
- 4) дослідній.

Тест 52. Зміст плану-графіка судово-бухгалтерської експертизи:

- 1) календарний фонд робочого часу експерта-бухгалтера на місяць;
- 2) перелік щоденних робіт експерта;
- 3) перелік робіт, які виконує експерт у процесі підготовки до проведення експертизи із зазначенням терміну їх виконання;
- 4) перелік робіт експертного дослідження і термін їх виконання;
- 5) терміни виконання етапів експертизи;
- 6) щоденні норми часу експерта-бухгалтера.

Тест 53. Методом судово-бухгалтерської експертизи є:

- 1) сукупність дій, спрямованих на суб'єктів контролю;
- 2) сукупність способів і прийомів, які застосовуються за допомогою спеціальних процедур при експертному дослідженні;
- 3) сукупність елементів, за допомогою яких проводять експертне дослідження.

Тест 54. Різниця процесуального становища ревізора і експерта-бухгалтера полягає в тому, що:

- 1) експерт-бухгалтер не є самостійним учасником кримінального процесу;
- 2) ревізор є самостійним учасником кримінального процесу;
- 3) експерт-бухгалтер є самостійним учасником кримінального процесу;
- 4) ревізор не є самостійним учасником кримінального процесу.

Тест 55. У стандарт судово-бухгалтерської експеризи входить:

- 1) вступна частина;
- 2) дослідна частина;
- 3) резолютивна частина;
- 4) підготовча частина;
- 5) вивчення змісту і повноти матеріалів;
- 6) об'єкти судово-бухгалтерської експеризи;
- 7) узагальнення і реалізація результатів проведення судово-бухгалтерської експеризи;
- 8) загальнонаукові методичні прийоми.

Тест 56. Визначити спосіб перевірки, під час якої здійснюється зіставлення документів по одній операції різних організацій:

- 1) аналітична перевірка;
- 2) взаємний контроль;
- 3) зустрічна перевірка.

Тест 57. Безпосередньою підставою для проведення судово-бухгалтерської експеризи є такій документ:

- 1) наказ органу дізнання, слідчого або суду;
- 2) наказ керівника підприємства;
- 3) постанова органу дізнання, слідчого або суду;
- 4) постанова керівника підрозділу ДКРС;
- 5) наказ керівника підрозділу ДКРС.

Тест 58. *Найбільш загальний і поширений спосіб обґрунтованості господарських операцій за даними синтетичного й аналітичного обліку здійснюється за допомогою загальнонаукових способів:*

- 1) індукції;
- 2) дедукції;
- 3) конкретизації.

Тест 59. *До процедур судово-бухгалтерської експертизи з перелічених нижче тверджень належать такі:*

- 1) дослідження взаємовідносин суб'єктів і об'єктів права;
- 2) інформаційне забезпечення експертного дослідження;
- 3) побудова організаційних, інформаційних моделей об'єктів, що досліджуються в експертизі.
- 4) вибір методики експертного дослідження;
- 5) розробка завдання на проведення експертизи;
- 6) підготовка документації в експертній установі;
- 7) визначення об'єктів експертизи;
- 8) розрахунково-обчислювальні;
- 9) логічні;
- 10) порівняння;
- 11) співставлення;
- 12) дослідження документів.

Тест 60. *Способи і прийоми, що характеризують метод судово-бухгалтерської експертизи*

- 1) загальнонаукові і розрахунково-аналітичні методичні прийоми контролю;
- 2) загальнонаукові і власні методичні прийоми контролю;
- 3) органолептичні, розрахунково-аналітичні і документальні методичні прийоми контролю.

Тест 61. *Згідно із процесуальними нормами, складається постанова про проведення судово-бухгалтерської експертизи складається з таких частин:*

- 1) описової;
- 2) ввідної;
- 3) резолютивної;

- 4) доповнюючої;
- 5) кінцевої;
- 6) деталізованої;
- 7) загальної;
- 8) дослідної;
- 9) вхідної;
- 10) ухвалювальної;
- 11) постановлюючої.

Тест 62. *Визначити спосіб перевірки, під час якої здійснюється зіставлення документів по одній операції різних організацій:*

- 1) аналітична перевірка;
- 2) взаємний контроль;
- 3) зустрічна перевірка.

Тест 63. *Назва додаткової чи повторної експертизизначається в такій частині:*

- 1) у вступній;
- 2) у дослідній;
- 3) у висновку дослідження;
- 4) у результативній;
- 5) незначається.

Тест 64. *Усі документи, з якими працює експерт поділяються на такі дві категорії:*

- 1) правові та неправові;
- 2) правильні та неправильні;
- 3) доказові та недоказові;
- 4) регулюючі та нерегулюючі;
- 5) доброякісні та недоброякісні.

Тест 65. *Результати, що впливають з дослідженнязначаються в такій частині:*

- 1) у вступній;
- 2) у дослідній;
- 3) у результативній;
- 4) у висновку дослідження;

Тест 66. Носії інформації поділяються:

- 1) на документи і таблиці;
- 2) графіки і схеми;
- 3) розпорядчі документи;
- 4) розпорядчо-виправдовувальні документи;
- 5) звітні документи;
- 6) первинні документи і облікові регістри;
- 7) планово-нормативні документи;
- 8) дискретні носії інформації;
- 9) фактографічна інформація;
- 10) аналітичні і синтетичні облікові регістри.

Тест 67. Увесь процес експертного дослідження відтворюється в такій частині:

- 1) у вступній;
- 2) у дослідній;
- 3) у результативній;
- 4) у висновку дослідження.

Тест 68. Економічна інформація – це:

- 1) повідомлення про господарські операції;
- 2) повідомлення про об'єкти експертизи;
- 3) сукупність реквізитів;
- 4) реквізити-ознаки;
- 5) синтактика, семантика, прагматика;
- 6) реквізити-підстави;
- 7) сукупність документів про виробничо-фінансову діяльність;
- 8) економічні показники.

Тест 69. Додаткова експертиза призначається у разі, якщо:

- 1) висновок експерта-бухгалтера є недостатньо повним, конкретним і об'єктивним;
- 2) експертом допущено низку помилок у застосуванні методичних прийомів експертного дослідження;
- 3) порушені процесуальні правила проведення експертизи;

- 4) виявлено нові джерела фактографічної інформації, що стосується певних обставин розслідуваної справи;
- 5) суперечливості висновків кількох експертів, врегулювати які не вдалося.

Тест 70. Етапи, які включає стадія узагальнення оцінки та реалізації судово-бухгалтерської експертизи, — це:

- 1) узагальнення результатів;
- 2) групування результатів;
- 3) складання експертного висновку;
- 4) реалізація результатів;
- 5) систематизація результатів;

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Судово- бухгалтерська експертиза як складова державного контролю.
2. Організація судово-бухгалтерської експертизи в Україні.
3. Правові підстави призначення і проведення судових експертиз.
4. Класифікація судових експертиз.
5. Особливості призначення судово-бухгалтерської експертизи у справах про адміністративні правопорушення.
6. Особливості призначення судово-бухгалтерської експертизи у господарському провадженні.
7. Особливості призначення судово-бухгалтерської експертизи у цивільному провадженні.
8. Особливості призначення судово-бухгалтерської експертизи при здійсненні виконавчих дій.
9. Предмет судово-бухгалтерської експертизи.
10. Взаємозв'язок судово-бухгалтерської експертизи та ревізії.
11. Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи та їх класифікація.
12. Завдання судово-бухгалтерської експертизи.
13. Метод судово-бухгалтерської експертизи та його складові.
14. Використання загальних методичних прийомів у судово- бухгалтерській експертизі.
15. Спеціальні методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи.
16. Процес судово-бухгалтерської експертизи як системне дослідження господарських процесів.
17. Стадії процесу судово-бухгалтерської експертизи.

18. Характеристика підготовчої стадії судово-бухгалтерської експертизи.
19. Характеристика організаційно-методичної стадії судово-бухгалтерської експертизи.
20. Характеристика стадії узагальнення результатів судово-бухгалтерської експертизи.
21. Характеристика стадії реалізації результатів судово-бухгалтерської експертизи.
22. Особливості призначення судово-бухгалтерської експертизи на стадії попереднього розслідування.
23. Регламентація та порядок призначення бухгалтерської експертизи.
24. Постанова про призначення судово-бухгалтерської експертизи та її структура.
25. Планування процесу судово-бухгалтерської експертизи.
26. Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи.
27. Джерела інформації при проведенні бухгалтерської експертизи.
28. Бухгалтерська експертиза як науковий метод збирання доказів на стадіях попереднього розслідування та судового розгляду.
29. Процесуально-правовий та фінансово-господарський зміст судово-бухгалтерської експертизи.
30. Основні положення Закону України "Про судову експертизу".
31. Експерт-бухгалтер як суб'єкт експертної діяльності.
32. Права, обов'язки, відповідальність експерта-бухгалтера.
33. Особливості проведення експертиз в умовах ведення бухгалтерського обліку з використанням ПЕОМ.
34. Зміст дослідної стадії експертизи.
35. Процедури судово-бухгалтерської експертизи та їх застосування в експертному дослідженні.
36. Особливості економічної інформації.
37. Поняття господарського обліку.
38. Предмет і метод бухгалтерського обліку.
39. Використання бухгалтерських документів при виявленні та розслідуванні економічних злочинів.
40. Вимоги до формування документів.
41. Класифікація документів.
42. Первинні облікові документи при проведенні бухгалтерської експертизи.
43. Облікові реєстри при проведенні судово-бухгалтерської експертизи.

44. Зустрічна перевірка при дослідженні документів.
45. Взаємний контроль операцій первинних документів, облікових регістрів і форм звітності.
46. Поняття інвентаризації та її етапи. Робота інвентаризаційної комісії.
47. Загальна характеристика облікового процесу на підприємствах.
48. Класифікація господарських засобів та джерел їх формування.
49. Бухгалтерський баланс, його зміст та будова.
50. Значення балансу в забезпеченні інформації, необхідної для контролю.
51. Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення та будова.
52. Форми фінансової звітності при проведенні бухгалтерської експертизи.
53. Складання переліку матеріалів, що надсилаються на дослідження експерту-бухгалтеру.
54. Вимоги до експертного дослідження.
55. Види аналізу господарської діяльності.
56. Методи дослідження облікових даних.
57. Бухгалтерська експертиза достовірності бухгалтерського обліку.
58. Основні положення Інструкції про призначення та проведення судових експертиз.
59. Основні положення Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз.
60. Види доказів, які використовуються при розслідуванні економічних правопорушень.
61. Порядок використання експертами-бухгалтерами свідчень обвинувачених та свідків.
62. Форми використання спеціальних бухгалтерських знань при розслідуванні господарських правопорушень.
63. Законодавче регулювання підприємницької діяльності.
64. Експертне дослідження операцій з коштами в касах і на рахунках у банках.
65. Експертне дослідження операцій з нематеріальними активами.
66. Експертне дослідження операцій з виробничими запасами.
67. Експертне дослідження операцій з оплати праці і обов'язковими відрахуваннями на соціальні заходи.
68. Експертне дослідження операцій з витратами на виробництво та витратами на управління.
69. Експертне дослідження операцій з готовою продукцією та її реалізацією.

70. Експертне дослідження операцій з доходами та фінансовими результатами.
71. Експертне дослідження операцій з дебіторської заборгованості.
72. Експертне дослідження операцій із зобов'язань та забезпечень.
73. Експертне дослідження операцій з оподаткування.
74. Експертне дослідження операцій з прибутком та його використан-ням.
75. Експертне дослідження операцій з власним капіталом.
76. Експертне дослідження формування бухгалтерської фінансової звітності.
77. Експертне дослідження операцій з інвестування.
78. Експертне дослідження операцій з цінними паперами.
79. Експертне дослідження кредитних операцій.
80. Експертне дослідження орендних операцій.
81. Ревізія за завданням і вимогою правоохоронних органів, її відмін-ність від планової ревізії.
82. Методика складання висновку експерта-бухгалтера.
83. Вимоги до висновку експерта-бухгалтера.
84. Структура і зміст висновку експерта-бухгалтера.
85. Висновок експерта-бухгалтера як доказ.
86. Висновок експерта-бухгалтера як процесуальний документ.
87. Оцінка висновку експерта-бухгалтера слідчим та адвокатом.
88. Додаткова та повторна Бухгалтерська експертиза.
89. Реалізація висновку експерта-бухгалтера в судовому процесі.
90. Експертна профілактика правопорушень у сфері економіки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Білуха М. Т. “Судово-бухгалтерська експертиза”: Підручник. — К.: Вид. компанія “Воля”, 2004. — 656 с.
2. Білуха М. Судово-бухгалтерська експертиза та її функції у май-нових правовідносинах/ М. Білуха, Т. Микитенко // Бухгал-терський облік і аудит. — 2004. — № 3. — С. 62–65.
3. Глібо В. М. Судова бухгалтерія: Підручник / В. М. Глібо, О. П. Буцан. — К.: Юрінком Інтер, 2004. — 224 с.
4. Головченко Л. Правове регулювання судової експертизи / Право України. — № 12. — 2003, — С. 100.

5. *Грабова Н. Н., Кривоносов Ю. Г.* Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках: Навч. посіб. — 3-тє вид., допов. — К.: АСК, 2001. — 416 с.
 6. *Камлик М. І.* Особливості обліку і використання обліково-бухгалтерських документів при виявленні та розслідуванні корисливих злочинів у галузях економіки. Судова бухгалтерія. — К.: Синтез, 1995. — 256 с.
 7. *Камлик М. І.* Судова бухгалтерія. — К.: Атіка, 2003.
 8. *Коньшев Г. А.* Правовые аспекты проведения экспертизы по экономическому анализу субъектов // Митна справа. — 2004. — № 2. — С. 46–48.
 9. *Лазуренко В. И., Волошин А. Г.* Аудит, ревизия, судебно-бухгалтерская экспертиза в работе контролирующих органов. — Донецк: ООО “Лебедь”, 2000.
 10. *Мумінова-Савіна Г. Г.* Судово-бухгалтерська експертиза: Навч. посіб. — К.: Вид-во КНЕУ, 2003. — 202 с.
 11. *Мумінова-Савіна Г. Г.* Судово-бухгалтерська експертиза. Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: Вид-во КНЕУ, 2004. — 268 с.
 12. *Панченко І. А.* Судово-бухгалтерська експертиза: поняття, предмет, об’єкт // Вісник Житомир. держ. технол. ун-ту. — 2004. — № 1(27). — С. 157–167.
 13. *Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу / Авт. В. В. Сопко, В. П. Завгородній* — К.: Вид-во КНЕУ, 2004. — 412 с.
 14. *Рудницький В. С.* Судово-бухгалтерська експертиза економічних правопорушень (опорний конспект): Навч. посіб. / В. С. Рудницький, Р. Ф. Бруханський, П. Я. Хомиин. — К.: Професіонал, 2004. — 304 с.
 15. *Судебно-бухгалтерская експертиза: Учеб. пособие/ В. Д. Паникаров, И. В. Ялдин, М. В. Стаматина, Ж. О. Андрейченко* — Одесса: Арсис, 2002. — 240 с.
 16. *Судово-бухгалтерская експертиза / Под ред. В. Д. Поникарова* — Харьков: Арсис, 2002.
- Додаткова*
17. *Конституція України // Урядовий кур’єр.* — 1996.
 18. *Цивільний кодекс України.* — К.: Влад і влада, 1997.
 19. *Цивільно-процесуальний кодекс України.* — К.: Школа, 2002.
 20. *Господарсько-процесуальний кодекс України.* — К.: Школа, 2002.

21. *Господарський кодекс України* від 16.01.2003 № 436-IV. — К.: Школа, 2003.
22. *Кримінальний кодекс України* від 05.04.2001 № 2341-III.
23. *Кримінально-процесуальний кодекс України*. — К.: Школа, 2002.
24. *Митний кодекс України* 11.07.02.
25. *Кодекс законів про працю України*.
26. *Закон України “Про державну податкову службу в Україні”* від 05.02.98 № 83/98-ВР.
27. *Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”* від 16.07.99 № 996-XIV. .
28. *Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність”* від 05.02.92 № 2097-XII із подальшими змін. і допов.
29. *Закон України “Про порядок погашення зобов’язань платників податків перед бюджетами і державними цільовими фондами”* від 21.12.2000 № 2181-III.
30. *Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств”* від 28.12.94 № 334/94-ВР (у редакції Закону України № 283/97-ВР від 22.05.97).
31. *Закон України “Про податок на додану вартість”* від 03.04.97 № 168/97-ВР.
32. *Закон України “Про оплату праці”* від 19.10.2000 № 2056-III.
33. *Закон України “Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті”* від 23.09.94 № 185/94-ВР.
34. *Закон України “Про судову експертизу”* від 25.02.94 № 4038-XII.
35. *Закон України “Про акцизний збір”* від 18.12.91.
36. *Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про зайнятість населення”* від 21.07.97. № 665/97-ВР
37. *Закон України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні”* від 30.10.96. № 448/96-ВР.
38. *Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, яке спричинило втрату працездатності”* // Урядовий кур’єр. — 1999. — 17 листоп.
39. *Закон України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”* // Урядовий кур’єр. — 2000, 19 квіт.
40. *Закон України “Про податок з доходів фізичних осіб”* від 22.05.03 № 889-IV із змінами від 27.11.2003.

41. *Указ* Президента “Про облік прав власності на іменні цінні папери і депозитарну діяльність” від 25.05.94, № 247/94; *Указ* Президента “Про заходи для реформування інвестиційної політики в Україні” від 18.07.96 № 576/96.
42. *Порядок* подання фінансової звітності: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 № 419 // Бухгалтерський облік і аудит. — 2000. № 3. — С. 49–50.
43. *Постанова* Кабінету Міністрів, “Про обчислення середньої заробітної плати (доходу) для розрахунку виплат за загальнообов’язковим державним соціальним страхуванням” від 26.09.01 № 1266.
44. *Постанова* Кабінету Міністрів України від 22.01.96 № 116 “Про затвердження порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей”.
45. *План* рахунків бухгалтерського обліку активів капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємців та організацій. Затв. наказом МФУ від 30.11.99 № 291.
46. *План* рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій суб’єктів малого підприємництва: Затв. Наказом МФУ від 19.04.01, № 186.
47. *Положення* про бухгалтерський облік операцій в іноземній валюті: Затв. Наказом Мінфіну України від 14.02.96 № 29 із подальшими змін. і допов.
48. *Положення* (стандарти) бухгалтерського обліку. Мінфін, накази, 1999–2002 рр.
49. *Інструкція* про порядок застосування та стягнення штрафних фінансових санкцій органами державної податкової служби: Затв. Наказом Держ. податкової адміністрації України від 17.03.01 № 110.
50. *Інструкція* про призначення та проведення судових експертиз та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз: Затв. Наказом Міністерства юстиції України від 08.10.98 № 53/5.
51. *Постанова* правління НБ України “Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті України” від 19.02.01 № 72.
52. *Наказ* головного управління Державного казначейства України Міністерства фінансів України “Про затвердження Інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та інших статей балансу” від 30.10.98 № 90.

53. *Антони Р. Н.* Основы бухгалтерского учета: Пер. с англ. — М.: СП “Триада НТТ...”, 1993. — 318 с.
54. *Білуха М. Т.* Теорія фінансово-господарського контролю і аудиту / Підручник. — К.: ПП “Влад і Влада”, 1996. — 320 с.
55. *Завгородний В. П.* Налоги и налоговый контроль в Украине. — К.: А. С. К, 2001.
56. *Завгородний В. П.* Автоматизация бухгалтерского учета, контроля, анализа и аудита. — К.: АСК, 1998. — 768 с.
57. *Завгородний В. П.* Бухгалтерський облік, контроль і аудит обліку, економічного контролю та аналізу: Підручник. — К.: КНЕУ, 2000. — 200 с.
58. *Луцко М. Р., Остап'юк М. Я.* Історія обліку: Світ та Україна, погляд крізь роки. — Тернопіль: Зорепад, 1998. — 151 с.
59. *Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 1997*: Пер. з англ. / За ред. С. Ф. Голова. — К.: Федерація проф. бухгалтерів і аудиторів України, 1998. — 731 с.
60. *Пилипенко І. І., Жук О. П.* Цінні папери в Україні: Навч. посіб. — К.: Держкомстат, 2001. — 305 с.
61. *Ткаченко Н. М.* “Бухгалтерський та фінансовий облік на підприємствах України”. — К.: А. С. К, 2002.
62. *Бухгалтерський облік у галузях економіки* / Авт. В. Б. Захожай, М. Ф. Базась, М. М. Матюха, В. М. Базась — К.: МАУП, 2005. — 968 с.
63. *Базась М. Ф.* Методика і організація фінансового контролю — К.: МАУП, 2004. — 446 с.
64. *Принципы бухгалтерского учета*: Пер. с англ. / Б. Нидлз и др. — М.: Финансы и статистика, 1994. — 496 с.
65. *Соколов Я. В.* Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней: Учеб. пособие для вузов. — М.: ЮНИТИ, 1996. — 638 с.
66. *Энтони Р., Рис Дж.* Учет: ситуации и примеры: Пер. с англ. / Под ред. и с предисл. А. М. Петрачкова. — М.: Финансы и статистика, 1993. — 560 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза”	7
Зміст самостійної роботи з дисципліни “Бухгалтерський облік та судова експертиза”	9
Вказівки до виконання контрольної роботи.....	15
Завдання для контрольних робіт	17
Вказівки до написання реферату	21
Теми рефератів.....	21
Методичні рекомендації до виконання курсової роботи.....	24
Теми курсових робіт	30
Завдання для самостійної роботи.....	31
Питання для самоконтролю.....	48
Список літератури	51

Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>Л. С. Тоболіч</i>
Комп'ютерне верстання	<i>М. М. Соколовська</i>

Зам. № ВКЦ-3255

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП